

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.054/2016/5.szám

A tanács tagjai: . Havasi Péter a tanács elnöke

. Udvary Katalin előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

A felperesek képviselője:

384. számú Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Simon D. Gábor ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

V. Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Orosz V. Sándor ügyvéd)

Az alperes beavatkozója:

Alperesi beavatkozó

Az alperes beavatkozájának képviselője:

Csuka és Társa Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Bardovits Anett ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

a felperesek és az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.229/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 68.P.22.419/2010/65.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelmekkel támadott, a nem vagyoni kártérítéseket és az alperes perköltség fizetési kötelezettségét leszállító rendelkezését hatályon kívül helyezi és ebben a körben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja; egyebekben hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A II. és a III. rendű felperes édesanyja, az I. rendű felperes ötödik terhességéből 2004. november 19-én nyitott hátgerinccel, multifaktorális eredetű rendellenességgel született K.D., akinél alsó végtagi bénulás, teljes széklet és vizelet inkontinencia áll fenn, gondozásra, felügyeletre szorul. A felpereseknek az alperessel szemben előterjesztett vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti keresete alapján hozott jogerős közbenső ítéletben a bíróság megállapította az alperes kártérítési felelősségét a felpereseknek az abból eredő káraiért, hogy az I. rendű felperes 2004. november 19. napján született D. utónevű gyermeke fejlődési rendellenessége a születésig nem került felismerésre. A jogerős közbenső ítélet indokolása szerint az alperes kártérítési felelőssége azért áll fenn, mert a szülészeti protokollban megkívánt leletezési kötelezettsége ellenére a velőcső záródási rendellenesség kiszűrése érdekében szükséges ultrahangvizsgálatok kellő alapossággal és körültekintő részletességgel történő elvégzését megfelelő dokumentáció hiánya miatt nem tudta bizonyítani.

Az első- és másodfokú ítélet

- [2] A folytatódó eljárásban hozott elsőfokú ítéletben a bíróság a felperesek keresetét döntő részben alaposnak tartotta és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a 2004. november 19-től járó törvényes mértékű késedelmi kamatokkal az I. rendű felperesnek nem vagyoni kártérítésként 5.000.000 forintot, valamint vagyoni kártérítésként 19.278.153 forintot és ebből különböző összegek után eltérő időpontoktól járó törvényes mértékű késedelmi kamatokat, a II. rendű felperesnek nem vagyoni kártérítés címén 2.500.000 forintot és ennek a 2004. november 19-től járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, a III. rendű felperesnek nem vagyoni kártérítésként 1.000.000 forintot és ennek a 2004. november 19-től járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, 2015. május 1-jétől kezdődően az I. rendű felperesnek havi 153.680 forint járadékot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította és rendelkezett a perköltség viseléséről.
- [3] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az I. rendű felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét 4.000.000 forintra, a II. rendű felperesét 1.500.000 forintra, a III. rendű felperesét 500.000 forintra és az alperes perköltség fizetési kötelezettségét 400.000 forint + áfa összegre leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolásában a másodfokú bíróság utalt a Kúria 11/2015. számú Polgári elvi határozatában és az

1/2008. PJE jogegységi határozatában foglaltakra és megállapította, hogy az anya nem gyakorolhatta az önrendelkezési jogát a terhesség 24. hete előtt és emiatt súlyosan károsodott gyermek született. A másodfokú bíróság szerint az alperes álláspontjával szemben nem tartozik a kárenyhítés körébe a gyermek állami gondozásba adása, ilyen döntésre a szülők nem kényszeríthetők. A felperesek nem vagyoni kára az alperes felróható magatartásával és nem az I. rendű felperes döntésével áll okozati összefüggésben, vagyis azzal, hogy a gyermekét a saját háztartásában neveli. A másodfokú bíróság szerint sérült a II-III. rendű felperesek teljes, egészséges családban éléshez való joga, függetlenül attól, hogy utóbb, D. születését 8 évvel követően a szüleik válása következtében a perben nem álló édesapjuknál kerültek elhelyezésre. Az elsőfokú bíróság azonban a káresemény idején (2004.) érvényesülő ár- és értékviszonyokat, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott bírói gyakorlatot alapul véve az I-III. rendű felperesek javára megítélt nem vagyoni kártérítés összegét némileg eltúlzott összegben állapította meg és ezért a nem vagyoni kártérítést mindegyik felperes tekintetében a másodfokú bíróság leszállította. E körben figyelembe vette azt is, hogy a sérült gyermek rendszeresen intézeti nevelésben részesül.

- [4] A vagyoni károk körében az elsőfokú bíróság ápolás-gondozás, felügyelet többletköltsége címén 8.547.150 forint lejárt tőke és 2010. június 1-jétől járó törvényes kamata, valamint a jövőre nézve havi 96.750 forint, háztartási kisegítés többletköltsége címén 4.065.300 forint és ennek a 2010. február 9-től járó törvényes kamata, valamint a jövőre nézve havi 14.850 forint megfizetésére kötelezte az alperest. Kötelezte továbbá gépkocsi vásárlás címén 839.448 forint és ennek a 2006. május 7-től járó törvényes kamata, jövedelemkiesés címén pedig 2.239.785 forint és járulékai megfizetésére. A fellebbezés elbírálása során a másodfokú bíróság nem látott alapot az ápolás-gondozási többletköltség, a háztartási kisegítés többletköltsége, illetőleg a jövedelemveszteség címén megítélt vagyoni kártérítés mérséklésére, a gépkocsi vásárlás költsége iránti kereset elutasítására, ezért e tekintetben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelmek és ellenkérelmek

- [5] A jogerős ítélet ellen a felperesek és az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő.
- [6] A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet részben történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kérték azzal, hogy a bíróság az alperest kötelezze, hogy az I. rendű felperesnek 5.000.000 forint, a II. rendű felperesnek 2.500.000 forint, a III. rendű felperesnek 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést és ennek a 2004. november

19-től számított kamatát, illetőleg a felperesek javára egyetemlegesen 1.382.613 forint perköltséget fizessen meg. A felülvizsgálati eljárásra nézve a felpereseknek költségigényük nincs. A felülvizsgálati kérelem szerint a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének megsértésével az alperes fellebbezésében nem szereplő körülmények alapján változtatta meg az elsőfokú ítéletet, továbbá az indokolás logikailag is ellentmondó és okszerűtlen. Az alperes nem hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy a megítélt kártérítés nem felel meg a 2004-es ár- és értékviszonyoknak, illetőleg a más hasonló ügyekben megállapított kártérítéseknek. A felperesek álláspontja szerint már az elsőfokú bíróság is alacsony összegben állapította meg a nem vagyoni kártérítés mértékét, és annak leszállítására alaki okból és érdemben sem volt alap. A jelentős mértékű csökkentés részletes indokolást igényelt volna, vagyis a másodfokú bíróságnak részleteznie kellett volna, hogy az alperes fellebbezésének mely pontja alapján kellett ilyen nagy mértékben leszállítani a nem vagyoni kártérítést. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a rendszeres intézeti nevelést is figyelembe vette, ezt a körülményt azonban az elsőfokú bíróság már értékelte és ezért nem lett magasabb a szülőnek ítéelhető nem vagyoni kártérítés, ezért emiatt nincs helye a leszállításnak. A felperesek utaltak egy kúriai döntésre, amely közel hasonló tényálláson alapult annak alátámasztásaként, hogy a másodfokú bíróság döntése ellentétes más hasonló ügyekben hozott korábbi döntésekkel. A III. rendű felperes részére megítélt 500.000 forint és kamata megalázóan alacsony mértékű kárpótlás. A bíróság nem kellően értékelte a pszichológus szakvéleményében foglaltakat. Az alperes károkozásával kapcsolatban felmerült problémák és a pszichés státusz megváltozása mindhárom felperes esetében leírásra került és a meghallgatott tanúk is alátámasztották, hogy a felperesek életét mennyiben és miként változtatta meg a gyermek károsodottan születése. A felperesek kiemelték, hogy 8 éven keresztül mindennapos volt az együttélés, a szülők válása után pedig az otthon töltött hétvégéken a III. rendű felperes részt vesz a testvére ellátásában, így életét ez is kiemelten befolyásolja.

- [7] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetet elutasító, ennek hiányában a marasztalási összeget leszállító döntés meghozatalát kérte. Kérelme másodlagosan arra irányult, hogy a Kúria az első- és a másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az első fokon eljárt bíróságot kötelezze az ügy további tárgyalására és új határozat hozatalára. Az alperes jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 339. §-át, 355. §-ának (4) bekezdését, a Pp. 3. §-ának (2) bekezdését, 221. §-ának (1) bekezdését, 229. §-ának (1) bekezdését, 213. §-ának (3) bekezdését és a 206. §-át. Mindenek előtt az alperes azt emelte ki, hogy a közbenső ítélet ugyan a jogalap fennálltáról döntés és ez feltételezi a kár tételenkénti

bizonyítását is, az adott esetben azonban erre nem került sor, sem a kár fennálltát, sem pedig az alperes magatartása és az azok közötti adekvát okozatiságot nem bírálta el a közbenső ítélet. A bíróság ugyanis nem azt mondta ki, hogy az alperes a felperesek által előterjesztett kárigényekért tartozik helytállni, hanem csak általában azokért a károkért felel, melyek a jogellenes magatartással okságban keletkeztek. Ezért a jogvita jelen szakaszában is vitatható, hogy keletkezett-e káruk a felpereseknek az általuk megjelölt jogcímenek és ha igen, azok az alperesi magatartás folytán és a károsultak akarától függetlenül merültek-e fel. A nem vagyoni kártérítés körében az alperes utalt arra: nem tudni, hogy az I. rendű felperes gyakorolta volna-e a magzati élet védelméről szóló törvényben biztosított jogát, a közbenső ítélet szerinti károkozó magatartás az, hogy erre nem volt esélye. Az önrendelkezési jog gyakorlása során sincs másról szó mint amikor a károsodottan született gyermek saját háztartásban neveléséről dönt a szülő. Az alperes megsértette ugyan az I. rendű felperes önrendelkezési jogát, de attól nem fosztotta meg véglegesen. Nem arról van szó, hogy ki lehet-e kényszeríteni az I. rendű felperestől azt, hogy beteg gyermekét más gondozásába adja, hanem arról, hogy az I. rendű felperes, illetőleg a felperesek kárai az I. rendű felperes saját döntése nyomán nem az alperesi magatartás egyenes következményei, hiszen az I. rendű felperes maga vállalta, hogy azt a gyermekét, akit állítása szerint születése előtt kész lett volna elpusztítani, születését követően maga kívánja nevelni. Az I. rendű felperes vagyoni és nem vagyoni kárait, valamint a II. és III. rendű felperesek nem vagyoni kárát az adekvát okozatiság elvére figyelemmel az I. rendű felperes saját döntése okozta. A magzat elpusztításáról szóló döntés semmivel sem erkölcsösebb mint a gyermeket a társadalom által erre a célra fenntartott szakintézetben neveltetni, életének megőrzése mellett. Nem hagyható figyelmen kívül a középídoi vételés fizikai és lelki terhének értékelése sem.

- [8] A vagyoni kártérítés körében az alperes kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság hosszasan idéz a 11/2015-ös Polgári elvi határozatból, noha a felperesek az egészségkárosodás folytán felmerülő többletköltségek iránt támasztottak igényt. E körben utalt arra is, hogy nem lehet különbséget tenni az élve születettek között a tekintetben, hogy betegen vagy egészségesen születnek. A felnevelés költsége nem kár, azt a szülő maga vállalja. Aki gyermeket vállal, vállalja annak felnevelési költségét, egészséges és beteg gyermek esetében egyaránt van jogi lehetőség arra, hogy a költségeket ne a szülő, hanem az állam viselje, illetőleg genetikai károsodás esetén igénybe vehetők a társadalombiztosítás és a szociális ellátórendszer nyújtotta lehetőségek. Mindezeket a bíróság kellően nem értékelte, miként azt sem, hogy a genetikai károsodás okozója nem az egészségügyi ellátó. E körülményeket a vagyoni és a nem vagyoni kártérítés körében is figyelembe kellett

volna venni.

- [9] Az alperes szerint nem a jogellenesség és a felróhatóság bizonyított a perben, hanem a felelősség azon alapul, hogy a bizonyítási teher megfordítása folytán az alperes nem tudta bizonyítani, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A kártérítés szempontjából jelentősége van az okozati összefüggésnek, amely objektív kategória és szorosan kapcsolódik az előreláthatóság kérdéséhez. Amikor az alperes nem tett eleget teljes körűen a dokumentációs kötelezettségének nyilvánvalóan nem láthatta előre, hogy annak következményeképpen sérült gyermek születik, akit édesanyja maga akar nevelni. Az okozatiság elbírálására a közbenső ítéletben nem került sor, így e tekintetben ítélt dologról sem lehet szó. Adekvát okozatiság hiányában pedig az alperes nem felelhet olyan károkért, amelyek teljes egészében az I. rendű felperes döntésétől függenek. Bármely okból és bármilyen egészségi állapotban is születik élve az ember, az jog szerint nem különbözik embertársaitól, ezért nem különbözhetnek a tartásával és nevelésével kapcsolatos szabályok sem. Mindezekre tekintettel az alperes elsődlegesen a nem vagyoni kárigények teljes körű elutasítását kérte, másodlagosan pedig annak mérséklését oly módon, hogy az I. rendű felperes részére 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, a II. és a III. rendű felperesek részére személyenként 100.000 forint nem vagyoni kártérítést fizessen. Az alperes szerint a II-III. rendű felperesek tekintetében a bíróságnak értékelnie kellett volna azt is, hogy nem volt döntési jogosultságuk a testvérükkel kapcsolatban, semmilyen jogviszonyban nem álltak az alperessel, ezért az alperes irányukban sem tevéssel, sem mulasztással közvetlenül kárt nem okozhatott. A II. és a III. rendű felperesek nem élnek a sérült gyermekkel egy háztartásban, a család teljessége nem az alperes hibájából szűnt meg, hanem a házastársak válópere folytán, illetőleg a gyerekelhelyezés miatt. Az alperes szerint az egészséges család fogalma nem egészségügyi kérdés, sérelem nincs, hiszen a családtagok törődnek egymással. Az alperes mint egészségügyi szolgáltató helytállási kötelezettségének mértéke pedig nem lehet annak függvénye, hogy a szerződéses jogviszony alanyának hány rokona, közeli ismerőse van, azaz a II-III. rendű felperesek állított kárai és az alperes magatartása között olyan laza az okozati összefüggés, hogy az figyelembe nem vehető. Az alperes szerint a bíróság nem vonta mérlegelési körébe a felróhatóság mértékét és számos releváns tény nem vett figyelembe a kártérítési összeg megállapítása során. A szülők külön élése és a gyerekelhelyezés megváltozása mellett nem vette figyelembe azt sem, hogy az alperesi magatartás nem szándékos, hanem mulasztásos jogsértés, amely csak a dokumentációs hiányosságra alapított bírói vélelem szerint áll fenn. A terhesség 19. és 23. heteiben elvégzett vizsgálatokra alapított esély, amellyel az I. rendű felperes nem élhetett csekély és relatív volt. A II. rendű felperes pszichés

állapota tekintetében pedig a pszichológus szakértő megállapításait félretéve a bíróság szakértői megállapítás nélküli feltételezésekre alapította döntését.

[10] A vagyoni károk körében az alperes kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésben kifejtetteket kellően nem bírálta el. Nem vizsgálta az I. rendű felperes megelőző vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, tekintettel arra, hogy az alperes helytállási kötelezettsége a tényleges kárt meghaladó nem lehet. A járadékok körében jelentősége van annak, hogy a saját gyermek ápolása nem piaci alapú munkavégzés, az I. rendű felperes döntött úgy, hogy nem mással végezteti a feladatokat és kiesett munkabér címén is érvényesített igényt a perben. A Kék Angyal Bt. árainak figyelembevételére azon alapult, hogy az I. rendű felperes a Kék Angyal Bt. igénybevételéről is dönthetne. Az alperes hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes úgy is dönthetett volna, hogy az államra bízta gyermeke nevelését. Nem lehetséges a döntési lehetőségeket egyrésztől elvetni, másfelől az alperes terhére értékelni. Az alperes szerint a szakápolók közszférában elért díjazásából kellett volna kiindulni. A bíróság az igények átfedése körében az alperes észrevételét azért vetette el, mert nincs időbeli egybeesés. Ebből azonban az alperes szerint az következik, hogy ha az I. rendű felperes intézetben vagy a Kék Angyal Bt.-vel ápoltatná gyermekét, értelemszerűen dolgozhatna is. Ebben az esetben ápolási díjra igényt tarthatna, kieső munkabérre azonban nem. Ha az I. rendű felperes ápolási-gondozási feladatokat végez, ennek nem piaci alapú ellentételezésére a jogalap fennállta esetén igényt tarthat, más jogcímen azonban ugyanezen vagy más időtartamra kártérítés nem illeti meg. Ha pedig van segítő családtag az általa végzett munka ellenértékét perbizomány hiányában az I. rendű felperes nem követelheti. A gépkocsi vételára iránti igény tekintetében az alperes arra utalt, hogy az I. rendű felperesnek ezt a költséget a házassági vagyon megosztásakor meg kellett kapnia, az alperes nem kötelezhető az egyszer már elszámolt költség ismételt megtérítésére az I. rendű felperesnek. Az alperes szerint nem háríthatók rá azok a költségek sem, amelyek az ingyenes társadalombiztosítási ellátás keretében is igénybe vehető szolgáltatások ellenértékeiből származnak.

[11] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében, a felülvizsgálati kérelmében foglaltakat fenntartva a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, az alperes felülvizsgálati kérelmét megalapozatlannak tartotta, kiemelve, hogy a jogerős közbenső ítélet, a károk keletkezésének ténye nem vitatható. Az alperes tévedésben van a tekintetben, hogy a 20 hetes méhmagzat egyenlő lenne a megszületett gyermekkel. A kárenyhítés körében pedig nem várható el, hogy valaki a gyermeke neveléséről lemondjon. A kárenyhítés kötelezettsége nem egyenlő azzal, hogy a kárt áthárítják másra. Az alperes hivatkozása erkölcsileg, emberileg és

jogilag is aggályos. A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben előadott álláspontjukat mindenben fenntartották, így azt is, hogy az egészséges családban éléshez való jog mellett sérült az ép családban való éléshez való joga is a felpereseknek, nem vagyoni kárigényük fennáll. A vagyoni kárigények között indokolatlan átfedés nincs, a gépkocsi árának tekintetében nem az a lényeg, hogy ki nevén van a gépkocsi, hanem az, hogy ki fizette ki. Összességében a jogerős ítélet az alperes által támadott részében helytálló és megalapozott.

- [12] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a felperesek felülvizsgálati kérelmét alaptalannak tartotta és e körben a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint fellebbezésében az elsőfokú ítéletet teljes mértékben vitatta, így eljárásjogi lehetősége volt a másodfokú bíróságnak a marasztalási összegek leszállítására. Miután az elsőfokú ítélet a kárkori ár- és értékviszonyokra és a hasonló tárgyú perekben kialakult ítélkezési gyakorlatra is hivatkozott, ezért a fellebbezésre is tekintettel nem volt akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés mértékét az általa kifejtett indokok alapján leszállítsa. Az alperes szerint a jogerős ítélet a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A jogerős közbenső ítélet az alperes kártérítési felelősségét megállapította, ebből következően nem vitatható, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll, a folytatódó eljárásban az volt vizsgálható, hogy milyen mértékű károk állnak okozati összefüggésben az alperes jogellenes magatartásával. A vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti keresetnek részben helyt adó elsőfokú ítéletet a felperesek fellebbezéssel nem támadták, ezért a nem vagyoni kártérítés tekintetében előterjesztett felülvizsgálati kérelmük legfeljebb az elsőfokú ítéletben meghatározott mértékű nem vagyoni kártérítésre irányulhatott. Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a kereset teljes elutasítását kérte, másodlagosan a marasztalási összeg leszállítását, a leszállításra irányuló felülvizsgálati kérelem azonban nem felelt meg a Pp. 272. §-ának (2) bekezdésében írt törvényi követelményeknek, az alperes ugyanis a vagyoni károk tekintetében nem terjesztett elő teljes körűen kérelmet arra vonatkozólag, hogy milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, azaz az egyes tételek milyen mértékű leszállítását kéri és nem jelölte meg e körben azt a jogszabálysértést sem, amelyre a leszállítás alapítható, ezért a kártérítés leszállítása iránti kérelem érdemi felülbírálata a felülvizsgálati eljárásban nem történhetett meg. A kereset „általában” kért elutasítása a közbenső ítéletre tekintettel nem teljesíti a törvényben előírt követelményt. Mindezek egybevetése

alapján a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a nem vagyoni kártérítésről szóló rendelkezések tekintetében vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelmekben megjelölt okokból jogszabálysértő-e [Pp. 270. § (2) bekezdés, 275. § (2) bekezdés].

- [14] A felperesek felülvizsgálati kérelme alapos, az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.
- [15] Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában teljes körűen részletezte és helytállóan állapította meg a felpereseknek az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben álló nem vagyoni hátrányait és az azok kompenzálására alkalmas nem vagyoni kártérítéseket, amelyek mértéktartóak voltak és nem túlzott mértékűek. Ehhez képest a másodfokú bíróság alap és indok nélkül szállította le a nem vagyoni kártérítéseket, a „némileg eltúlzott” mértékre utalás nem volt értelmezhető a 2004. évi súlyos károsodásoknál. Az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítések feleltek meg a Ptk. 355. §-a (4) bekezdésének, sem a 2004. évi ár- és értékviszonyokra, sem a bírói gyakorlat összehasonlításra alkalmas döntéseire tekintettel nem volt alap a nem vagyoni kártérítések leszállítására, ezért a nem vagyoni kártérítéseket és ehhez kapcsolódóan az alperes perköltség fizetési kötelezettségét leszállító rendelkezését a jogerős ítéletnek a Kúria a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és ebben a körben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [16] Az alperesnek a nem vagyoni kártérítés elutasítására irányuló felülvizsgálati kérelmében kifejtett jogi álláspontja téves. A jogerős közbenső ítélethez anyagi jogerő fűződik, a kártérítési felelősség fennálltának megállapítása szükségszerűen az okozott károk tekintetében értelmezhető és nem általában, azaz van okozott vagyoni és nem vagyoni kár, ennek csak a mértéke vitatható, az azonban nem, hogy keletkezett-e a felpereseknek káruk az általuk megjelölt jogcímenek és azok az alperesi magatartás folytán merültek fel. Helytelen az az alperesi állítás, hogy a jogerős közbenső ítélet csak azt állapította meg, hogy az alperes „vélelmezetten jogellenes magatartása körében felelősségét kimenteni nem tudta”. Téves továbbá az az alperesi állítás is, hogy nem ő, hanem az I. rendű felperes magatartása okozta a kárt, illetőleg a felelősség azért nem állapítható meg, mert nem volt bizonyított, hogy az anya élt volna a terhességmegszakítás jogával. Egyrészt a felelősség lényege az, hogy a károsodás fel nem ismerése jogellenes és felróható volt az alperesnek és éppen az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a károsodás időben történő felismerése esetén az anya a gyermeket megtartotta volna. Másrészt pedig az ok kiválasztás körében kifejtett alperesi álláspont sem helytálló. Az anya nem okozhatja magának a kárt azzal a döntésével, hogy a beteg gyermeket maga neveli, ami egyébként nem csak joga, hanem törvényes kötelezettsége is. Az állami gondozásba adás,

illetőleg más személy gondozásba adása nem értelmezhető a kárenyhítési kötelezettség körében.

Mindezekre tekintettel az I. rendű felperes nem vagyoni kártérítési keresetének elutasítására az alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett okok miatt nincs alap.

- [17] A II. és a III. rendű felperesek ugyan nem álltak egészségügyi jogviszonyban, illetőleg szerződéses jogviszonyban az alperessel, azonban a deliktuális felelősség szabályai a jogviszony nélkül okozott kárra irányadóak, ezért az alperes a nem vagyoni kártérítés megfizetésére a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezhető volt. A Kúria ezért a nem vagyoni kártérítés elutasítására irányuló felülvizsgálati kérelmet alaptalannak tartotta és a jogerős ítéletet az alperes által támadott része tekintetében a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] A felpereseknek a felülvizsgálati eljárásban perköltségigényük nincs, ezért erről rendelkezni nem kellett, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésén és a 14. §-án alapul.

Budapest, 2017. április 5.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM